Ն 2286 1885 ՄԱՐՏ 19 ՏԱԼԸ ՏՕԳՈՒԶՕՒՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԹԵՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՔՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՍԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՏՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

ՕԹԱՄԱՆ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք	200 ղր.
Ալթը այլըգ	105 »
Իւչ այլըգ	55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ էրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք	240 ղր.
Ալթը այլըգ	125 »

40 ՓԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ	5 ղր.
4ինճիւ սահիֆէյէ	2 »
Իխթար. Պանգա, Շիրքէթ վէ ... բը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.	
2 վէ 3ինճիւ սահիֆէլէրէ	6 ղր.
4ինճիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթը այր բազարլըգ օլուր։

Մէճմուա նաֆիյայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

ԿԻՒՆԻՒ ԿԷՉՄԻՇ Ն 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իտարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Օթամօլու Գապր Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր։ — Կազէթանըն ուսուլը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Չիւմէլէեանա միւրաճաաթ օլունաճագ կիպի, քեաֆֆէի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Շուվէտ վէ Նօրվէճիա գրալը... [illegible]

[illegible]

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

[illegible]

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

[illegible]

ԱՅԳԻԱՅԻՆ

[illegible]

ՆՈՐ ԴԱՐ
ՎԷ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՆԱՄԷՏԻ

[illegible]

28 փետրուարի 1885

ԱՆԿԼՕ-ՌՈՒՍ ՄՈՒՇՔԻԼԻ

Բօլիթիգաճա էն մուհիմմ մէսէլէլէր ունութուլաւուր։

Թօնքինտէ էն պէօյիւք մուհարէպէլէր իճրա օլունմագտա օլտըղը, վէ պիր կիւնտէ, պիր իմբէրաթօրլուգ ֆէթհ իթմէսէ եօլ աչաճագ ֆիւթիւհաթ, ֆէրտասը կիւնիւ Ֆրանսըզլարըն պիր մաղլուպիյէթինտէ դարպը դըլտըղը հալտէ տախի, պունլար աթի վագըլթլարտա հուսուլէ կէթիրէճէքլէրի շիւպհէսիզ օլան պէօյիւք թէէսիրին նըսֆընը պիլէ հուսուլէ կէթիրէմէմէքտէ տիրլէր։

Ձիւնքի էօթէ եանտաա, պիւթիւն տիւնեաեը աթէշէ սալապիլէճէք պիր մէսէլէ գուհուր իթմիշ տիր։

Ձիւնքի տիւնեանըն էն պէօյիւք տէվլէթլէրինտէն իքիսի, ասըրլարտան պէրու գապարըպ չիքմէքտէ օլան Հինտիսթան մէսէլէսինի գաթիյէն թէսվիյէ իթմէյէ հազըրլանմագտա տըրլար կիպի կէօրիւնիւեօր։

Ձիւնքի մէզքիւր մէսէլէ, պէլքի շիմտիյէ տէկին, եախօտ Պէօյիւք Նափօլէօնուն կիւնիւնտէն պէրու էմսալի կէօրիւլմէմիշ տէրէճէտէ պէօյիւք արպէտալար իլէ թէսվիյէ օլունաճագ տըր։

Ձիւնքի 70 սէնէտէն պէրու գըլըճընը քընտիլէն գընըստան տիշարը չըգարմամըշ, վէ պիր եանտան պիրիքմիշ օլան գուվվէթինի թօբ սագլամըշ օլան Ինկիլթէրա տէվլէթի, թէքմիլ մէվճուտ վէ իհթիյաթ, վէ իհթիյաթըն իհթիյաթը օլան ասաքիրինի սանճագ ալթընա ճէլպ իտէյօր։

Ձիւնքի մաագալլահ պիր իյանը հարպ օլուր իսէ, պիւթիւն տիւնեանըն բէք նատիրէն կէօրէպիլմիշ օլտուղու էն պէօյիւք չէյլէրտէն պիրիսինի կէօրմիւշ օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

Ձիւնքի Ինկիլիզլէրին Գըրըմ մուհարէպէսի, շիմտի վուգուունտէն գորգուլմագտա օլան եէնի Ռուս մուհարէպէսի եանընտա, անճագ Ֆրանսըզլարըն Թօնքին սէֆէրի կիպի պիր շէյ սայըլաճագ տըր։

Ձիւնքի Ինկիլթէրա տէվլէթի Գըրըմ սէֆէրինէ անճագ 27000 նէֆէր ասաքիր կէօնտէրմէքլիյի վէ մուհարէպէնին էն շէտիտ վագթլարընտա մէզքիւր ասաքիրին միգտարընը նիհայէթ 35 000 նէֆէրէ եալըզ իպլաղ իթմէքլիյի քեաֆի աատ իթմիշ իքէն, շիմտի պիր գաչ եիւզ պին ասաքիր իլէ մուհարէպէ իթմէյէ հազըրլանըեօր։

Ձիւնքի Ինկիլթէրա պիր քէրրէ ճիտտէն մուհարէպէյէ պաշլար իսէ, մուհարէպէնին նէթիճէսի, Հինտիսթանըն պագասընը եա տէվամը սուրէթտէ թէհլիքէյէ իլգա իտէճէյինտէն, եա գաթի սուրէթտէ թէէմին իտէճէյինտէն, հէր հալտէ խասմընի 30—40 սէնէ եէրինտէն գըմըլտանամայաճագ սուրէթտէ եէրէ չարպմատըգճա անըն եագասընը պըրագմայաճաղը ուղրաշաճագ տըր։

Ձիւնքի Ինկիլթէրանըն սէնէլէր իլէ մուհարէպէյէ տէվամ իտէճէյի, նէ սուրէթլէ տէվամ իթմէք լազըմ իսէ օ սուրէթտէ տէվամ իտէպիլէճէյի, վէ լիւզումը պուլունտըղը գատար պարա, վէ պարա սայէսինտէ ասքէր թէտարիք իտէպիլէճէյի շիւպհէսիզ տիր։

Ձիւնքի Ինկիլթէրա տէվլէթի եէվէրէ քի իսթէտիյի գատար մութթէֆիգլէր պուլաճաղը տա թապիի տիր։

Ձիւնքի մաագալլահ էկէր Ինկիլթէրա տէվլէթի մուհարէպէյի գայպ իտէր իսէ, պէլքի տիւնեանըն նըսֆը տախի պիրլիքտէ գայպ իթմիշ օլաճագլար տըր։

Ձիւնքի պիւթիւն տիւնեա, Ինկիլթէրանըն տա պէօյիւքլիւյիւնի կէօրտիւ, Ռուսիանըն տա. վէ ալէմի մէտէնիյէթին հիւսնի թէվէճճիւհի հանկի թարաֆըն պէօյիւքլիւյի իգթիզասընտա օլտուղու արթըգ շիւպհէ թահթընտա տէյիլ տիր։

Տիկէր եանտան, Ռուսիա տէվլէթինին Ինկիլիզլէրի ֆէթհ իթմէսի իլէ հուտուտսուզ սուրէթտէ պէօյիւյէրէք, շիմտիյէ տէկին եալընըզ Ինկիլթէրանըն գարշը կէլմէսի իլէ իճրասը գալմըշ օլան բէք չօգ խէեալլէրի արթըգ միւճուտէ կէլէճէյի կիպի, մաղլուպ օլտուղու հալտէ տախի, ագալլի 20-30 սէնէ, նէֆսի Եվրօպատա իքինճի սընըֆ պիր տէվլէթ սըրասընա էնէճէյի շիւպհէսիզ օլտուղընտան, քէնտիսինին տախի վար գուվվէթինի մէյտանա տէօքէճէյի, տէրէճէյի նիհայէյէ ուղրաշաճաղը շիւպհէսիզ վէ թապիի տիր։

Վագըա մուհարէպէլէրին նէթիճէլէրի, մաթէմաթիք հիսապը տօղրուլուղու իլէ քէշֆ իտիլէմէզ, վէ Ֆրանքօ-Ալէման մուհարէպէսինին նէթիճէսի տէ մաթէմաթիգ հիսապը թահթընտա պուլունմագտա իտի իսէ, պու հիսապ իւզէրինէ տախի կիւյա Պիսմարք-Մօլթքէ մէքթէպի շակիրտանընտան մաատա, բէք աղ աքըլլըն մալիւմաթը պուլունմագտա իտի։

Հալպուքի իշտէ իքի թարաֆ տախի խօտպէխօտ Ինկիլիզ սաւլաթ Ամէրիգա իսթիգլալիյէթի մուհարէպէսինտէն պաշգա, վէ օ տախի պագը տախիլի սէպէպլէր թահթընտա օլարագ, շիմտիյէ տէկին Ինկիլթէրա տէվլէթի տիւնեանըն հիչ պիր թարաֆընտա պիր խասմընըն ֆիւթուհաթ չարխլարընը գապալը իտէմէյէ պուլունմամըշ իքէն, քէնտի ֆիւթուհաթ չարխլարընը հիչ Նափօլէօնլարա գապաթըտըրմըշ, վէ Ռուսիա տէվլէթի տախի, պու աճը մէճպուրիյէթ թահթընտա կէօրիւլմիւշ պէօյիւք տէվլէթլէրին տախիլինտէ պուլունմուշ տըր։

Վէ էլան, կէրէք հարպճա, կէրէք պօլիթիգաճա, վէ կէրէք մալիյէճէ իթթիհատ չէնպէրինտէն կէչմիշ օլան հէր հիսապ եօլէ կէօսթէրմէքտէ տիր քի, էկէր Ռուսիա իլէ Ինկիլթէրա պէյնինտէ ճիտտի պիր մուհարէպէ վագը օլաճագ իսէ, անըն նէթիճէսի Ռուսիա իչին, Գըրըմ մուհարէպէսինտէն տէ զիյատէ ազըր օլաճագ տըր։

Ձիւնքի շիմտի, սօն տաղըգաճա Ինկիլթէրանըն զօր իլէ եօգարը գալգան ֆագաթ զօր իլէ տէ աշաղը ինէն հարպ գօլլընը թութաճագ պիր Իքինճի Նափօլէօն տահա եօգ տըր։

Պիր միլլէթ քի, չէքէրին 40 օգգալը իւզէրինէ 36 փարա վէրկի գապուլ իթմէքլէ 400 միլեօն լիրա սարֆ իտէպիլէ վէ իքի սէնէ Ռուսիայա գարշը մուհարէպէ իթմէյէ միւգթէտիր պուլունմագտա տըր, օ միլլէթէ գարշը ուղրաշմագ, վասաթ Ասիա խանլըգլարընը ֆէթհ իթմէք կիպի, գաթէն գապուղու չըգմըշ չէվիզ գըրմանա պէնզէմէզ։

Իշթէ պու սէպէպլէր իչին, վէ պու հիսապլարա իսթինատէն, մէսէլէնին պիւթիւն մէթանէթինտէն պէրու պասիթ ու պէյան իտէմէքտէ իքէն քի, Ռուսիա տէվլէթի մուհարէպէ իթմէյէճէք, վէ իշլէր օլ տէրէճէլէրէ եագլաշտըղընտա, եա քէնտիսի տօղրուտան տօղրու վէ եախօտ պիր տիկէրինին [illegible] իլէ, Ինկիլթէրանըն խաթըրընը խօշ իտէճէք իտի։

Շիմտի իշ օ տէրէճէյի սըրալարա կէլտի։

Պիր Կլատսթօն իտարէսի թահթընտա պուլունան Ինկիլթէրանըն տախի արթըգ թէհամմիւլի գալմատըղը գաթ օլունտու. վէ էկէր Ռուսիա տէվլէթի մուհարէպէ իթմէյէճէք իսէ, սօն Թուրքիա մուհարէպէսինին նիհայէթինտէ Լօրտ Պիգընսֆիլտ գապինէթօսընըն ա... թէհտիտինէ գարշը Ինկիլթէրայը խօշնուտ իթմիշ իսէ, Մ. Կլատսթօն գապինէթօսընըն աթիւ... թէհտիտինէ գարշը տախի Ինկիլթէրայը խօշնուտ իտէճէք հալտէ պիր չարէ գալմամըշ տըր։

Ֆագաթ իշթէ իշին էն աղըր եէրի տէ պուրասը տըր։

Ձիւնքի Ռուսիա տէվլէթի, քէնտի հարէքէթինտէ օլ գատար իլէրու կիթմիշ տիր քի, Ինկիլթէրանըն մուհարէպէ թէհտիտի հուզուրընտա կէրի չէքիլմէսի, հէման պէօյիւք պիր մուհարէպէ գայպ իթմիշ գատար քէնտի մէվգիյինի գայպ իթմէսի տէմէք օլաճաղը սարահաթէն տէրքեար տըր։

Օլ գատար գանլար վէ ֆէտաքեարլըգլար իլէ Ռուսիայա չիմտիքի մէվգիլէրինի կէթիրէն, վէ հարպ եախօտ հարպ գօզաքլարընը վագըլթլարտա իմբէրաթօր հազրէթլէրինտէն տէ, քէնտի միւքէլլէֆ վէ ըեամբլընտան տա գուվվէթլի օլան Ֆըրգայի ասքէրիյէ, քէնտի խէթլարընը նէթիճէսիզ օլաճագ քիւչիւքլիւ հիչ պիր սուրէթլէ գապուլ իթմէյիւր, հէր հալտէ, նէ օլաճագ իսէ օլսուն պիթմիւն պաղըրըլար։

Իշին թէհլիքէսի պուրատա տըր։

Իքինճի Նափօլէօն հազրէթլէրի տախի Ալէմանիայա գարշը հարպ իլան իթմէք, անի միւչքիլ հալտէ պուլունմագտա իտի, վէ սախիլի պիր իխթիլալտան քէնտի թախթ ու թաճընը գուրթարմագ պախթը իչին, մազլում օլաճաղը պիլտիյի սէֆ- (?) սէն թօգսան մուհաբպարէ օլան օլ պէտպախթ մուհարէպէյէ աթըլմագ մէճպուրիյէթինտէ գալմըշ տըր։

Վագթա Ռուսիա իմբէրաթօրու իքինճի Ալէքսանտր հազրէթլէրինին քէօխէլի մէվգիսի, իքինճի Նափօլէօն հազրէթլէրինին տախիլի մէվգիինտէն, խայլի թէհլիքէլի պուլունմագտա իտի իսէ տէ, Ռուս Ֆըրգայի ասքէրիյէսի գատար գուվվէթլի օլմայան տիկէր պիր Ֆըրգայի թարաֆընտան իմբէրաթօր հազրէթլէրինին բէյ վէ սըրգուլարընա մուզաֆֆէր օլարագ, էն սատըգ թէպաաստան պուլունան եէրլի միլլէթինին պիր գաչ գըթա պիլինանաք մէքթէպլէրի գաբարտըլմասընա վէ սագի միւեւ... Նըն սօգագլարա տէօքիւլմէսինէ, վէ տօսթ պիր տէվլէթին էսամի մէմուրլարը պաշընտան ֆէսլէրին գալտըրըլմասընա եէրէ մէմլէքէթլէր միւսաատէ իթմիշլէրտէն պիր մէմլէքէթտէ գօրգուլաճագ չօգ չէյլէր տէ օլապիլէճէյի ֆագըր օլունապիլիր։

Պու գօրգուլաճագ չէյլէրտէն պիրիսի տէ, Ֆըրգայի ասքէրիյէնին սուլհ թարաֆկիրանը հիսապլարընա գալէպէ իտէճէք, վէ իմբէրաթօր հազրէթլէրի իլէ միւքէլլէֆլէրինէ վէ թէքմիլ Ռուս միլլէթինի, պիր քէրրէ իչինէ կիրիլտիքտէն սօնրա նէ սուրէթլէ տիշարը չըգըլաճաղը պիլինէմէյէճէք պիր կիրտապա սիւրիւքլէյէ կէօթիւրէճէքլէրի տիր։

Ինկիլիզլէրէ կէլինճէ, «Հէր նէ օլուր իսէ օլսուն սուլհտան պիր աւրըլ կիթմէյէլիմ» պաղըրան Ֆըրգանըն պիլէ էօնէ կէչիփ սիլահա սարըլըտըղը մալիւմ տիր։

If we must fight, we must fight

Իշթէ պու տըր շիմտի Ինկիլթէրանըն պիր ուճտան տիկէր ուճունա, վէ Ավուսթրալիայա վէ Գանատայա տէկին իշիտիլէն սէսի։

Եանի «էկէր մուհարէպէ իթմէք լազըմ իսէ, իթմէլիյիզ»

Պու սէսէ, եիւզ սէնէտէն պէրու Ինկիլթէրատա բէք աղ իշիտիլմիշ ֆագաթ իշիտիլտիյինտէ տախի, բէք պէօյիւք չէյլէր օլմուշ տըր։

Ճէնապը Հագգ, պու տէֆաքի սէսին նէթիճէսինտէն էսիրկէյէ։

Վէ էլան եիւզտէ սէքսէն իւմիտի գալմըշ օ տըր քի, էսիրկէյէճէք տիր։

Ֆագաթ պիր չարթ իլէ,

Եանի արթըգ Ինկիլիզլէրին միւսաատէ իտէճէք սըրալարը կէչմիշ օլտուղընտան, եալընըզ Ռուսիանըն էլչիլէրի սայէսինտէ պիր ուզլաշմայա գարար վէրիլմէսի, տէօվլէթի իւմուրունուն գարշըլըգլըղը գատար կէօթիւրիւլմէսի(?) օլաճագ տըր։

Իմտի հալիհազըրտա Ռուսիա իմբէրաթօր հազրէթլէրի իլէ Խարիճիյէ նազըրը Մ. Կիրս ճէնապլէրինին, եալընըզ գան եօգ(?)... իչին ատըմլու օլան պիր Թագըմ ֆօն-Ֆիւլէ Ռուս գաղըթլարընա գարշը տախի մուհարէպէ իթմէյէ մէճպուր օլտուգլարը իթիլմիշ տիր։

Օնտան սօնրա Ռուսիանըն հայսիյէթինէ տօգունմամագ շարթը իլէ պիր եօլ պուլարագ Ինկիլթէրայը խօշնուտ իտէմէք իչին արայա կիրէճէք պիր Պրէնս Պիզմարգ պուլմագ տա օլ գատար միւշքիլ օլմայաճագ տըր։

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

Ինկիլթէրա մէճլիսը մէպուսանընըն կէչէն բազար էրթէսի կիւնքի իճթիմաընտա աղաթէն Մ. Կուրլէյ՝ իյրատ իթմիշ օլտուղու բէք. Սիւտէնտա գանալընտա սէֆիր սէֆայինի իչին վէրիլէճէք գարարտա պիր տէվլէթլէ մուհարէպէ հալինտէ պուլունան տիկէր պիր տէվլէթին հարպ վէ նագիլաթ(?) ասքէրիյէ սէֆայինինին մէզքիւր գանալտան միւրուրի գապուլ օլունուպ օլունմայաճաղընը, վէ գապուլ օլունտուղը թագտիրտէ, գանալը մէզքիւր տէրունինտէ վէ եախօտ աղըզլարընտա եագըն մահալլէրինտէ մուհարէպէ իճրա իտիլէմէյէճէքլէրի, վէ Թիւրքիա իլէ Մըսըրըն շայէտ հարպ իւզրէ պուլունտուգլարը տէվլէթլէրէ գանալը մէզքիւրը քիւշատէ պուլունտուրմայա մէճպուր օլուպ օլմայաճագլարընը սիւալ իթմիշ օլ-

մաղլա, խարիճիյէ միւսթէշարը Լօրտ Ֆիթզմօրիս՝ պու սուվալլէրէ ճէվապէն պագը իւզահաթ վէրէրէք, գանալը մէզքիւր հագգընտա ագտ օլունաճագ մուգավէլէ աճէլէտէն, իքի վէ եա պիր գաչ տէվլէթլէր արասընտա մուհարէպէ վուգուընտա մուհարիպլէրէ ախտ հարպ վէ նագլիյաթը ասքէրիյէ սէֆայինինին գանալտան կէչմէկէ միւսաատէսի օլաճաղընը, վէ լաքին գանալ տէրունինտէ վէ եախօտ աղըզլարընտա եագըն մահալլէրտէ մուհարէպէ մէմնու պուլունաճաղընը, վէ Թիւրքիա իլէ Մըսըրըն շայէտ հարպ իւզրէ պուլունտուգլարը տէվլէթլէրէ տէ գանալը աչըգ պուլունտուրմաղա մէճպուր օլաճագլարընը, վէ պու գարարէ խարիճիյէ նազըրը Լօրտ Կրանվիլըն 1883 մարտ 3 թարիխլի թահրիրաթը ուսուլէն ... մուգավէլէ օլմագ թահրիրաթըն մէզքիւրէ իթթիլաֆը միւսթէզէմմին իթթիֆագ իթմիլտիքթէն(?) պէյան իթմիշ տիր։

ԱՖՂԱՆԻՍԹԱՆ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ռուսիա իլէ Ինկիլթէրա՝ Աֆղան մէսէլէսի հագգընտա գաթի պիր սուրէթլէ թէսվիյէ հուսուլէ կէթիրմէք իչին էլան միւզաքէրէտէ օլուպ, համթա տիւն կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մէսէլէի մէզքիւրէնին սուրէթը միւթէվազիանէ քէսպ իտէճէյի օլաճաղընա իւմիտ օլունմագտա իմիշ իսէ տէ, սօն բօսթա կազէթալարընտա օգունտուղընա կէօրէ, Ինկիլթէրա՝ թէտապիրը լազըմէ իթթիխազընտա պէրտէվամ օլուպ, Հինտիսթան ալայլարընը մէվճուտլարընը արթըրմագ, վէ չըմտիքի գարքի հուտուտը պոյընտա Պիշին իլէ Քէթթահ արասընտա պէշ ֆըրգա ասքէր պուլունտուրմաղ, Ռիվայէթէ կէօրէ, մէզքիւր ֆըրգալարըն պիրի Ինկիլթէրա Գրաֆի(?) Բրինսի(?) Գօննօթ տուգա թահթի գումանտասընտա պուլունաճագ տըր։ Հինտիսթանտաքի ասքէրին թախսաթը օլան պիլէճիմէլէ ինկիլիզ վէ եէրլի զապիթանը աճէլէ թէճէլ օլունմագտա տըր։

Ալլահապատտան Տէյլի Նիւզ եաղընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլիզ Հինտիսթանընտա թէճէմմիւ իտէն հարպիյէ գըշլաքլարը քէսպ իթմէմէք իշաղ պուլունմագ օլուպ, պէհէրի 25 000էր քիշիտէն իպարէթ իքի գոլ օրտունըն Պէշքիլ վատի Լօրտ Տիֆըրին թարաֆընտան էմր պուլունմըշ տըր։ Մէզքիւր գօլ օրտուլարըն պիրի Պիշինէ սէվք օլընաճագ վէ պունըն 10 000 քիշիտէն իպարէթ

(34)

ԳԸՁԸԼ ՍԻՀՐԲԱԶ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Ճիւզի պիր չէյ․ պիզ իքի քիշիյիզ․ կէ՞օրմէյօրմուսըն օնլար պէշ եիւզ գատար վար տըրլար․ պիզ եորուլմուշըզ, օնլար տահա հէնուզ եօլա չըգմըշլար․ պինաէն ալէյհ պիր ան էվվէլ շու քիւչիւք տաղըն թէբէսինէ չըգալըմ վէ իւզէրինտէքի խարապէլէրին իչինէ սալըլըմ․ չիւնքի, օրատա հէր չէյտէն զիյատէ իգտիզայի պէյլի իթմէք միւմքին օլապիլիր։

Շու սըրատա կէօյա Մարքինին սէօյլէտիքլէրինի թաստիգ զըմնընտա, արգալարընտան հէր աղըզտան պիրտէն չըգան սէսլէրին կիւրիւլթիւսիւ քէնտիլէրինէ գատար վասըլ օլմագտա, վէ քէօյլիւլէր եօլլարընա տէվամ իլէ, մէչալէլէրինի սալլայա սալլայա թէբէտէն եօգարը չըգմագտա պուլունմըշլար իտի։

—Տէ՞մէտիմ մի սանա, Լազա՛ր․ իշտէ կէլիյօրլար, տաւրան։

Լազարը խէվֆ ու տէհշէթ իհաթա իտէրէք, պիր աթըմ պիլէ արըլմագսըզըն Մարքինի թէագըպ էյլէտի։

Պիր գաչ տագիգա զարֆընտա, Մարքի իլէ Լազար, Էյլը Բէյ խարապէլէրինին տիվարլարընա գատար վասըլ օլտուլար. պու խարապէլէր իքի սար մուգատտէմ ուզուն միւտտէթ մուհասէրէ իտիլտիքտէն սօնրա, նիհայէթ թախրիպ իտիլմիշ պիր գալէի ճէսիմէնին էնգազը իտի։

Ֆիրարիլէր, գիյաը չէմսին հուլուլ իտէմէյէճէյի սուրէթտէ հէր թարաֆը սարմըշըզ վէ եապանի ֆիտանլար իլէ մուհաթ օլան շու ճէսիմ խարապէլէրին իչինէ կիրիվէրտիլէր։

Շուրատա պուրատա եըգըլըզ տիվարլարը գալմըշ օլան տիվանխանէլէրին միւթէատտիտ գօրուլարը, վէ պիր վագըթ միւթէնէֆֆիզանը պէյլէրին թաամ իթմիշ օլտուգլարը տաիրէլէրտէ սիւրիւմիւշ օլան եապանի աղաճլար, վէ մուալլագտա գալմըշ ներտիւվանլար, իշ թարաֆընտան կէօրիւլէն տէյինմիշ օլուպ, հիւքիւմէթ նէվինտէն օլարագ եըգըլմըշ պիր գուլէ, վէ իչինտէ ինսան գայպ օլաճագ տէրէճէտէ պէնզէմէզ եօլլար վէ սարբ մուհայլէր միւշահէտէ օլունուր իտի։

—Պիզի թէագըպ իտէնլէր խաթըրը սայըլըր տէրէճէտէ չօլըագ տըրլար, վէ նէ իտէճէքլէրինի քէնտիլէրի տէ պիլմէզլէր․ էկէր պիլսէլէր իտի, պիզիմ պուրայա կէլտիյիմիզ սագլամ օլմայըպ մուսաատէ իթմէզլէր իտի․ շիմտի անլէր վանն իտէրլէր քի, պիզ պիր տահա պուրատան չըգամայաճաղըզ․ վէ շու շալըշ ճըրըլըշ իչինտէ պիզի պուլմագ իչիւն չալըշըրաճագլար, տէտի Մարքի։

—Շիւպհէսիզ քի արայաճագլար․ ֆագաթ էնտամընտա պօ՞ւլմայաճագլար մը տէյի տուրույօրսըն։

—Պուլամայաճագլար, չիւնքի արայընճայա տէկին, պիզ խայլը մէսաֆէ գաթ իթմիշ օլաճաղըզ։

—Նէ՞ տէմէք․ պուրատա տա՞ւրմայաճագմըյըզ։

—Խարապէլէրին իչինտէն կէչիպ, օ պիր թարաֆտան եօլումուզա տէվամ իտէճէյիզ։

Լազար՝ տէրինտէն պիր ահ չէքտի։

—Էկէրչի պէնիմ թէսավվուրըմը պէյէնմէյօր իսէն սանա մուվաֆագաթ իթմէյէ հիչ պիր վէճհ իլէ մէճպուր տէյիլսին․ իսթէրսէն պէնի պըրագափ կիտ։

—Ալ նէրէյէ կիտէր իսէնիզ, պէն տէ օրայա կէլմէյէ մէճպուրըմ․ էկէրչի պու սէօզլէրինիզ չէքտիյիմ ահտան նէշէթ իտէյօր իսէ, օ եօրկունլուգ էսէրի իտի։

—Կէլ էօյլէ իսէ, գօ՛րգմա։

Իքիսի պիրտէն խարապէլէրին իչինտէն կէճէ վագթը քէօր քէօրունէ վէ տուշէ գալգա, նէ գատար գույլի իսէ օ գատար սիւրաթլէ եօլլարընա տէվամ իթմիշլէր վէ նիհայէթ գալէնին սօն տիվարընա գատար վասըլ օլտուլար։

Հէման քեամիլէն եըգըլմըշ օլան տիվարը պիր զահմէթ վէ մէշագգաթլա աշարագտան սօնրա, արթըգ օվայա էնէպիլէճէքլէրինի մէմնու իթմիքտէլէր իքէն, իքիսի պիրտէն մէյուսանէ պիրէր սալըվէրէրէք պիրտէն տուրտուլար։

Մէզքիւր տիվարըն օ պիր թարաֆընտա զայէթ թէհլիքէլի պիր ուչուրում վէ աչաղըլընտան Թագրիպէն իւչ եիւզ գատէմ մէսաֆէտէ, օրմանլար իլէ մուհաթ վասի պիր գարարթը միւշահէտէ էյլէտիլէր։

Պու գալէ վագթիլէ էօյլէ պիր սուրէթտէ պինա վէ ինշա իտիլմիշ իմիշ քի, հէր հանկի թարաֆընտան նազար օլունսա, օն պէշ մէթր մէսաֆէյէ գատար կէօրիւնիւր իմիշ։

—Կէրի տէօնէլիմ—տէտի Սէն-Մէգան—չէյթանլար իզն վէրէ իտիլէր տէ շու խարապէլէրտէն վագթ ու զէմանըյլա չըգապիլէ իտիք։

Մարքի իլէ Լազար, խարապէլէրին հուտուտընտա վասըլ օլտուգլարընտա, մէչալէլէրին ըշըղընը, վէ քէօյլիւլէրին խարապէլէրի իչ թարաֆընտան տախի գուչաթմըշ վէ քէաֆֆէսինին ելլէրինտէքի տէմիր չաթալ վէ թըրբան վէ պալը թիւֆէնկլէրէ տայանմըշ կէօզլէմէքտէ պուլունմըշ օլտուգլարընը սէզտիլէր։

Մարքի հէրս իլէ․

—Պու տէֆա արթըգ եագալանտըգ․ պիզի պիլէ պիլէ պըրագմըշլար քի խէրիֆլէյէլիմ․ պիզիմ պուրայա կէլիպ սագլանաճաղըմըզը, վէ գօլայճա պուրատա էլէ կէչիրէպիլէճէքլէրինի պիլիրլէր իմիշ․ շու խայինլէր, կիւն տօղունճայա գատար պէքլէյէճէքլէր, վէ օրթալըգ ըշըր ըշըմազ, եա եէլինտէքի սիլահլար իլէ պիզի եօգէրէճէքլէր, վէ եախօտ շալըղը աթէշէ վէրիպ, իչինտէ պիզի գավուրաճագլար—տէտի վէ պիրազ վագըթ մէէյուս հալտէ պաշընը էյիպ տուրտուգտան սօնրա—վարսընլար կէլսինլէր․ պիզ եօլումուզէ, հիչ օլմազսա եօլիւնճէյէտէք օնլարտան տա պիր գաչընը եէրէ սէրէրիզ․ Արգամտան կէլ, Լա՛զար, վէ սօն նէֆէսիմիզէ գատար մուգավէմէթ վէ միւտաֆաա իթմէք իչին վար գուվվէթինի սարֆ իթմէլիյիզ։

Իքիսի պիրտէն խէրար խարապէլէրին իչինէ տօղրու իլէրիլէյիւպ, վէ աղ միւտտէթ զարֆընտա, պալաթէ տիւրի հէչէն գուլէյէ վասըլ օլտուլար։

Լազար գուլէյի կէօստէրէրէք․

—Մա՛րքի, շուրասը ֆէնա կէօրիւնմէյօր իչինէ կիրիպ, քէնտիմիզի մուհաֆազա իտէպիլիրիզ—տէտի։

—Էֆքեարըն ֆէնա տէյիլ․ լաքին տէհի ֆէվգէլատէ պէօյիւք օլտուղընտան, գարանլըգ իչին բէք չօգ զահմէթ չէքէճէյիզ։

պիր ինթիյաթը պուլընաճագ տըր։ Պիլճիւմլէ ասքէրին պաշ գումանտանըղը՝ Սըր Տօնալտ Սթէուարթըն էօհտէսինէ թէֆվիզ օլընաճաղը կիպի, գօլըն պիրի՝ Ժէնէրալ Րօպէրթս, վէ տիկէրի՝ Ժէնէրալ Հարտինճ թարաֆընտան գումանտա իտիլէճէքլէր տիր։ Պու տէֆա Բիշինէ պէշ պլըգ վէ էլլի պին քիշիլիք էրզագ վէ լէվազիմաթ իրսալ օլընմըշ տըր։

Քէզալիք Հէրաթ իսթիհքեամաթընըն ինշասընա տէվամ օլընմագտա վէ Պօմպայ լիմանընտա պուլունան հարպ սէֆինէլէրի թէճհիզ իտիլմէքտէ տիր։

∴

Ինկիլթէրրանըն մէշհուր տիպլօմաթլարընտան միւթէվէֆֆա լօրտ Բալմէրսթընըն լօրտ Գլարէնտընա եազտըղը պիր մէքթուպըն պիր ֆգրասը՝ Աֆղանիսթան մէսէլէսինտէն տօլայը ահվալը հազըրէյէ միւնասիպ տիւշիւրիւլկինտէն պահսըլա Թայմզ կազէթասը ֆգրաի մէզքիւրէյի պու քէրրէ գիքր ու տէրմիյան իթմիշ օլմաղլա, պիզ տախի անտէն նագլէն պէր վէճհը աթի թէրճէմէ իտէրիզ։

«Րուս հիւքիւմէթինին բօլիթիգա վէ ինճրաաթը՝ տիւվէլը սաիրէնին ուլուշըգլըղընա վէ եախօտ մէթանէթսիզլիկինէ կէօրէ տահա գուվվէթլի վէ տահա ուզագա տօղրու տայմա թաարրուզ վէ թէաալլութտան իպարէթ օլուպ, լաքին հիւքիւմէթը միւշարէլէյհա՝ գաթի պիր մուգավէմէթ կէօրիւնճէ, թէվագգուֆ վէ րիւճաթ իտէր, վէ թաարրուզաթընա եէնիտէն պաշլամագ իչիւն տիկէր տահա միւնասիպ պիր հալ ու վագթա պէքլէր։ Պու հալտէ Րուս գապինէթօսընըն տայմա իքի տիւրլիւ մուամէլէսի պուլունուր. պիր թարաֆտան հէմ Լօնտրատա վէ հէմ Բէթէրսպուրկտա խաանը միւթէտիլ իսթիխալ իտուպ ֆէտաքեարըլըգ նիւմայիշաթընտա պուլունուր, տիկէր թարաֆտան ամէլիյաթ մէյտանընտա մէմուրինինէ հարէքեաթը թէարրուզիյէ իճրա իթտիրիր։ Պու թէարրուզ պիր նօգթա իւզէրինտէ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլտուգտա, հիւքիւմէթ՝ քէնտի նիյէթինտէ օլմայան վէ ֆագաթ րէտտ իտէր իսէ քէնտի նամուս ու հայսիյէթինէ խալէլ կէթիրէպիլէն պու իշէ «օլմուշ պիթմիշ» նազարըյլա պագըպ գապուլ իտէր։ Լաքին մէմուրինի՝ մուվաֆֆագիյէթսիզլիկէ տիւշար օլտուգլարընտա, Րուս հիւքիւմէթի անլէրի ինքեար իտուպ կէրի չաղըրըր, վէ թալիմաթլարընը թէճավուզ իթտիքլէրինտէն տօլայը ազլ օլտուգլարընը իլան իտէր։

«Պունըն իսպաթը՝ Հինտքեար իսքէլէսի ահտնամէսինտէ, վէ Սիմօնովիչ իլէ Վիթգովիչին Իրանտա վագը օլան մուամէլէլէրինտէ կէօրիւլմիւշ տիր։ Օրլօֆ՝ ահտնամէի մէզքիւրը Թագրիրը մանէվի իլէ Օսմանլըլարա գապուլ իթտիրմիշ, վէ անըն պու հարէքէթի՝ էվվէլճէ վէրիլէն թալիմաթ նէթիճէսի մագամընտա տէյիլ, իլլա ահվալը զէման վէ մէվգի ինճապաթը նաճէհանիսի մագամընտա կէօստէրիլմիշ տիր։ Պիլաքիս Սիմօնովիչ իլէ Վիթգովիչ՝ Հէրաթը զապթ իթմէք թէճրիւպէլէրինտէ մուգավէմէթը չեարէսիզ եիւզիւնտէն մուվաֆֆագիյէթսիզլիկէ տիւշար օլմուշ օլտուգլարընտան, կէրի չաղըրըլարագ ազլ իտիլմիշ օլտուգլարը կիպի, էվվէլճէ Բէթէրսպուրկտա իսթիհզալ օլընան լիսանթա՝ մէմուրինինը մուամէլէյհիմա թարաֆընտան վագը օլան մուամէլէյի մա Րուս հիւքիւմէթինին նազարը թահսին իլէ պագմամըղընա պիր իսպաթ վէ տէլիլ մագամընտա իրատ օլընմըշ տըր. Լաքին հէր ազըլ պաշընտա օլան ատամ՝ մէմուրինինը մուամէլէյհիմանըն թալիմաթը մախսուսայէ իթթիպագ իթմէքտէ օլտուգլարընը հէր հալտէ պիլմէլի տիր»։

—

Պիր իրան կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Հէրաթ միւթէգերանընտան պագը զէվաթ Սարագսա պիլագիմէ, Հէրաթը իսթիլա իթմէլէրինի Րուս ասքէրի գումանտանլարընա րիճա իթմիշլէր տիր։

Հինտիսթանտան Թայմզ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Րուս ասքէրի՝ Հէրաթ եօլու իւզէրինտէ Թօբլանմըշ տըր։ Րուսլարըն Հէրաթ իւզէրինէ իւրիւմէլէրի բէք միւհթէմիլ ատտ օլընըյօր իմիշ։

—

Թայմզըն մալիւմաթընա կէօրէ, Րուսիա տէվլէթի՝ Գագուտա 50 000 ասքէր ճէմ իտէյօր իմիշ։

—

ԲՐԻՆՍ ՊԻՍՄԱՐԳ

Ալէմանիա պաշ վէքիլի բրէնս Պիսմարգըն 70 եաշընա գատէմ նիհատէ օլմասը վէ բօլիթիգա մէմուրիյէթինէ տուխուլընըն էլլինճի սէնէսի հիւլուլ իթմէսի միւնասէպէթիլէ բրէնսը միւշարէլէյհէ պիր հէտիյէի միլլիյէ Թագտիմ իթմէք նիյէթինէ մէպնի իանէ Թօբլամագ իւզրէ Պէրլինտէ թէշքիլ իտէն մէրքէզ գօմիթէսի՝ պուքէրրէ մուամէլաթընը խիթամ վէրմիշ, վէ Թօբլատըղը 2 200 000 մարգը, պաշ վէքիլը միւշարէլէյհին պէօյիւքմիշ օլտըղը վէ լաքին էլլի սէնէ ագտէմ ֆամիլեասընըն պաշգա պիր քիմսէյէ սաթմըշ պուլընտըղը Պիզմարգ-Շէօնհաուզէն նամ արազինին եէնիտէն միւպայէասընա սարֆ ու իսթիմալ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։ Արազիի մէզքիւրէնին գըյմէթի 1·115 000 մարգ օլմաղլա, պագը գալան ագչէ բրէնս Պիսմարգա վէրիլէճէք, վէ օ տա անը իսթէտիկի չէյէ խարճայաճագ տըր։

—

Օսսէրվաթօրէ Րօմանօ կազէթասը՝ Բաբա հազրէթլէրինին 1885 ֆեւրուար 1 թարիխիլէ Ջին իմբէրաթօրընա եազտըղը Լաթինճէ պիր մէքթուպըն սուրէթինի նէշր իթմիշ տիր։

Բաբա հազրէթլէրի՝ նամէի մէզքիւրտէ, Ջին մէմալիքինտէ մուգիմ միսիօնէրլէրլէ Խրիսթիյանլարը պահսուսա չու միւշքիլ զէմանտա հըմայէ պույուրմասընը իմբէրաթօրը միւշարէլէյհէ րիճա վէ թէմէննի էյլէմիշ տիր։

ԻՑՄԱԼԸ ԱՀՎԱԼԸ

[illegible]

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընըն սիւնքի նիւսխասընտէ աթիտէքի ֆըգրալար օգունմուշ տըր.

Շու 15 կիւն իչինտէ չէհրիմիզտէ հիչ պիր միւհիմ մուամէլէի թիճարիյէ վագը օլմայըպ գաաֆիյէթ վէ թէտէննիի ֆիյաթ հէր էշեա իւզէրինտէ ազ վէ չօգ գուվվէթլէ հիւքիւմ իճրատէ պէրտէվամ պուլունմուշ տըր։ Իմթաաի միւտախէլէտէն էրզագ, գանթարիյէ վէ մաաէնիյաթ իւզէրինէ քէմալը կէրմի իլէ սաթըշլար վուգու պուլմուշ տըր։ Խամ էշեա բիյասասը պիւսպիւթիւն տուրկուն օլուպ, պունլար իւզէրինէ հիչ պիր մուամէլէի միւհիմմէ վուգու պուլմամըշ, վէ պու տա միւշքիլաթը հազըրէտէն ինիպաս իթմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Շու սօն հաֆթա զարֆընտա մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին մահսուլտար մահալլէրինտէն վարիտ օլան խապէրլէր՝ մահսուլաթտան պիր գըսմընըն պու արալըգ հիւքմինի իճրա իտէն մուխալէֆէթը հավատան նաշի պօզուլտուղընը միւշիր վէ միւթէզամմին տիրլէր։

Եվրօբա թահվիլաթընտան պիր գըսմընըն ուզրատըղը թէտէննիյէ րաղմէն Օսմանլը թահվիլաթը պիւսպիւթիւն տուրկուն օլուպ, պունլարըն բիյասալարընճա ճիւզի պիր ֆարգ կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, օ տա անլէրինքի իլէ գըյաս գապուլ իտէր տէրէճէսինտէ տէյիլ տիր։ Մալիւմաթըմըզա նազարէն, թահվիլաթը Օսմանիյէ բիյասասընըն պէր մինվալը մուհաֆազէ գուվվէթ ու մէթանէթի՝ աղլէպէն պունը տիւշիւրմէյիպ Թութմագ իչիւն Բարիզտէ Թէշէքքիւլ իթմիշ օլան հէյէթը սարրաֆիյէ ճանիպինտէն սարֆ օլունան մէսաի սայէսինտէ հուսուլէ կէլմիշ տիր։ Ֆիլվագը, մուամէլէճիլէրճէ պիզիմ պիլէր նիսպէթինտէ նէֆիտար էօհտէ պիր ազ նատիրճէ տիր։

∴

Վիլայէթտան ալընան խապէրլէրէ նազարէն, Թիֆթիք գըրքըմընա պաշլանմըշ տըր։

Պու սէնէ ճրնս մահսուլըն սէնէի սապըգանընքինտէն տահա ալա օլաճաղընա իւմիտլէր կիթտիքճէ գուվվէթլէնմէքտէ տիր։ Չիւնքի պու եըլ հավալար ֆէվգէլատէ միւլայիմ կէչէրէք, քէչիլէրի աշըգտա Թութմայա միւսաատէ վէրմիշ, վէ նատիրէն վագը օլան չու հալ՝ Թիֆթիքին ինճէ վէ բարլագ վէ պէյազ օլմագ հուսուլընի միւսթէլզիմ օլմուշ տըր։

ՄԷՄԼԷՔԷԹԻՄԻԶՏԷՆ ԱՄԷՐԻԳԱՅԱ ՀԻՃՐԷԹ

Մէմլէքէթիմիզտէն վէ պա խուսուս Անատօլըտան միւխթէլիֆ չէհիրլէրինտէն գէնկին օլմագ հավէսիլէ Ամէրիգայա հիճրէթ իտէն պազը միլլէթտաշլարըմըզըն օրատա նէ տէրէճէ տիւչար գարուրէթ ու սէֆալէթ օլտուգլարընը վէ վաթանլարընա ավտէթ իթմէք իչիւն եօլ խարճըղը պիլէ պուլամատըգլարընը պուննտան ագտէմ միւխթէլիֆ պէնտլէրլէ կազէթամըզտա իլան իտէրէք, հիճրէթը մէզքիւրէնին սուի նէթիճէսինի միլլէթտաշլարըմըզա թէֆհիմ վէ պու հավէստէն վազ կէչիլմէսինի նասիհաթ իթմիշ իտիք։

Պու տէֆա Սուրէի կազէթասը տախի պու եօլտա պիր պէնտ տէրճ իտէրէք, Ամէրիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան օ պապտա պիր իլան նէշր օլընտըղընը պիլտիրմիշ օլմաղլա, պէնտը մէզքիւրը այնէն պէր վէճհը աթի նագլ ու տէրճ իտէրիզ։

Մէմալիքը Միւթթէհիտէի Ամէրիգայա տաիր կազէթալարտա նէշր օլունան բարլագ բարլագ պէնտլէր՝ Անատօլու էհալիսինէ օլ տէրէճէ Թէէսիր իթմիշ տիր քի, պիր գաչ սէնէտէն պէրու Անատօլուտան վէ խուսուսի իլէ Մարաշ, Գայսէրիյէ, Ատանա, Մարսըվան ճիհէթլէրինտէն Ամէրիգայա իխթիյարը մուհաճէրէթ իտէն էհալիի զայըը Միւսլիմէնին մըգտարը՝ ճալիպը էնզարը էհէմմիյէթ օլաճագ պիր մէրթէպէյէ կէլմիշ տիր։

Պիր հալտէ քի, չիմտիյէ գատար ֆապրիգալարտա չալըշմագ իւզրէ Ամէրիգայա կիթմիշ օլան Թէպաաի Օսմանիյէնին՝ պիր գաչ պինէ պալիղ օլտըղը միւսթաախպէրաթը վագըլատան տըր։ Շու գատար վար քի, պունլար եօլա չըգտըգլարը վագթ կազէթալարըն պէնտլէրինէ պագարագ, բաշաթճա պարա գազանմագ Թասավվուրընտա պուլընտըգլարը հալտէ, վիւսուլլէրինտէ օրատա միւթէմատիյէն 10—14 սաաթ չալըշմագը կէօզէ ալտըրմըշլար իքէն, իրինէ իչսիզ գալըպ տէրէճէի նիհայէտէ տիւչարը սէֆալէթ օլմագտա, վէ էքսէրիսի իանէի ումումիյէյէ միւրաճաաթլա պիր մըգտար պարա Թէտարիք իտուպ, Թէքրար վաթանլարընա ավտէթ իթմէքտէ իմիշլէր։

Ամէրիգայա կիթմէք չիմտի պիզտէ մօտա հիւքմինէ կէչմէքտէ օլտուղընտան, պու ֆիքրը վահիտէ պուլունան վաթանտաշլարըմըզըն նազարը տիգգաթընը Բարիզտէ վագը Ամէրիգա սէֆարէթի թարաֆընտան կազէթալար իլէ նէշր օլունան աթիտէքի իլան իւզէրինէ ճէլպ վէ տավէթ իտէրիզ։

«Մէմալիքը Միւթթէհիտէի Ամէրիգանըն էքսէր ճիհէթլէրինտէ չիմտի գըրրաաթ իլէ բարա գազանմագ մուհալ գապիլինտէնտիր։ Տէրիմէնլէր, տէսթկեահլար, ֆապրիգալար իշսիզ գալարագ գապանմըշ, վէ պինլէրճէ զիւքիւր վէ ինաս ամէլէ՝ պօշտա գալըպ տիւչարը սէֆալէթ ու գարուրէթ օլմուշ տըր։

«Նիւ-Եօրգտա իագը ճէմիյէթը խայրիյէ՝ 3 սէնէտէն պէրու 45000 էճնէպի ամէլէլէրինէ մուավէնէթ իթմիշ տիր քի, պու ամէլէլէր ճէման 18000 նուֆուստան միւրէքքէպ իտիլէր։ Մէմալիքը Միւթթէհիտէնըն պէօյիւք չէհիրլէրինտէ սէֆալէթ վէ մուզայէգա էօյլէ պիր տէրէճէյէ կէլմիշ տիր քի, ֆուգարայա մուավէնէթ մագսատիլէ Թէշէքքիւլ իտէն ճէմիյէթլէր՝ պիր տիւրլիւ պաշա չըգամամագտա տըրլար։

«Միւթթէհիտէի Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ պու հալի Եվրօբա էհալիսինէ պէյան իլէ, ահվալը հազըրէնին խալաֆընա տէկին իխթիյարը մուհաճէրէթտէն սարֆը նազար իտիլմէսինի րիճա իտէր։»

Իշթէ չու իլանտա պէյան օլունտուղը վէճհլէ, Ամէրիգատա իչճիլէրին հալի աճընըր պիր տէրէճէտէ տիր։ Պինապէրին կազէթալարտա նէշր օլունան պէնտլէրէ վէ խուսուսիյլէ Բրօթէսթան միսիօնէրլարընըն նէշրիյաթը վաղըասընա գաբըլարագ, իխթիյարը մուհաճէրէթ իթմէք Թասավվուրընտա պուլունան վաթանտաշլարըմըզա Ամէրիգատա չալըշաճագլարը մըգտարըն նըսֆը մէրթէպէսինտէ մէմլէքէթլէրինտէ իլթիզամը սայ ու ամէլ իտէրլէր իսէ, հէր հալտէ մուգատտէմա վաթանըմըզտա րահաթճա եաշայապիլէճէքլէրինի իխթար իտէրիզ։

ՐԷՍՄԻ

Պու կիւնտէն իթիպարէն հէր կիւն ալաֆր. սապահ սաաթ 9տան 11է գատար պիլա իսթիխնա Թագսիմտէ Թօբճը գըշլասը մէյտանընտա քեարին օլուպ Թըպպիյէ մէքթէպինէ միւլհագ օլան պայթար ամէլիյաթ մէքթէպինտէ սէրիրիյաթ մուալլիմի Պէյլքիգալը Մ. Տէժօթէր իլէ պայթար մուալլիմլէրի թարաֆընտան պագար (սըղըր) վէ զանէմ (գօյուն) վէ ֆէրս (պէկիր) վէ մէրքէպ վէ էսթէր (գաթըր) վէ տէվէ վէ քէլպ վէ Թույուրը էհլիյէ (Թավուգ, էօրտէք վէ զայրիհիմ) վէ սաիրէ կիպի հայվանաթը էհլիյէտէն խասթա օլանլարը՝ սայէի Շահանէտէ մէճճանէն մուայէնէ օլունաճաղը ճիւմլէ էհալիյէ մալիւմ օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Սէլանիք վիլայէթինտէ քեաին Ավրաթ Հիսարը գայմագամըլըղը՝ Քէսէնտիրէ գայմագամը սապըգ Վասսաֆ էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ Քէսէնտիրէ գայմագամլըղը՝ Գավալա գայմագամը սապըգ Քեամիլ պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ Գավալա գայմագամլըղը՝ Բալանգա գայմագամը սապըգ Սիւլէյման Հըֆզը էֆէնտիյէ,

Գօսօվա վիլայէթինտէ քեաին Բալանգա գայմագամլըղը՝ Իշթիպ գայմագամը սապըգ Պահրի պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ Իշթիպ գայմագամլըղը՝ Բալանգա գայմագամը սապըգ Նաիմ էֆէնտիյէ,

Պիթլիս վիլայէթինտէ քեաին Րատվան գայմագամըլըղը՝ Ախլաթ գայմագամը սապըգ Ահմէտ Շաքիր էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

∴

Թէքիրտաղընտա մուգիմ Րուսիա գօնսօլօս վէքիլի Մ. Գրիթիգօսա 4ինճի Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ մէվճուտ պուլունան Րումէլի տէմիր եօլլարը էօհտամընըն [illegible] պէհէրի

5 ՂՐՈՒՇԱ

Գալաթատա Բէրչէմպէ-Բազարընտա Թիճարէթ խանընտա 14 նումէրօլու մաղազատա սաթըլմագտա տըր։

Գազանան նումէրօնըն պիւթիւն իքրամիյէյէ հագգը վար տըր։

Շէհր Էմանէթը ճանիպի ալիսինտէն.

Մուհասէնաթը աթիյէի ճէնապը Բատիշահիտէն օլարագ, չիրքէթը մախսուսէսի մարիֆէթիյլէ Թէրգօստան Պէյօղլու վէ մահալը մալիւմէյէ իճրա իտիլմիշ օլան սուտան, խիւսուսէ քէրտէ հարիգ վուգուընտէ գուլլանըլմագ իւզրէ, Պօղազ իչի իլէ Գալաթա վէ Պէյօղլու վէ Գասըմ բաշա ճիհէթլէրինտէ եաբտըրըլմըշ օլան 40 ատէտ հարիգ սու մուսլուգը իչիւն չիրքէթճէ պիլիմալ իթա օլունան անախթարլարընտան պիրի Շէհր Էմանէթինտէ ալը գօնուլարագ, տիկէրի իթֆայէ գումանտանը սաատէթլու Ջէշէնի բաշա հազրէթլէրինէ Թէսլիմ օլունմուշ, վէ ինթիզամը ճէնահինէ էհալինին տէֆի իչիւն օրալարտա ինշասը մուգարրէր օլան 12 չէշմէտէն պիր մըգտարը ինշա իթտիրիլմիշ օլտուղը կիպի, պիր մըգտարը տախի պիր թարաֆտան եաբտըրըլմագտա պուլունմըշ օլուպ, պունլարըն ատէտլէրիյլէ եաբըլմըշ վէ եաբըլաճագ չէշմէլէրին պուլունտուգլարը մէվագի մէրպուտ ճէտվէլտէ կէօսթէրիլմիշ օլմաղլա, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար օլընըր։

14 մարթ 301

ճէտ.

	Հարիգ մուս. մուսլ. ատէտ	ահալիյէ մախսուս չէշմէ ատէտ	հավուզ ատէտ
Գասըմ բաշա		1	
Էմին էֆէնտի սօգաղը	1		
Թաթավլա Արապա մէյտանը		1	
» Պիքարաքի	1		
Եէնի Շէհիրտէ Սագըզ աղաճը սօգաղը գարշըսը	1		
Բօրազ քէօբրիւ քէօբրիւտէն էվվէլ		1	
Պիլէճիք սօգաղը	1		
Էմին ճամի սօգաղը		1	
Արսլան սօգաղը	1		
Բանկալթիտէ Ջալըր սօգաղը		1	
Բանկալթի ճատտէսի Մէյվէ սօգաղը քէօշէսինտէ	1		
Բանկալթի Ճէտիտիյէ սօգաղը	1		
Թարլա պաշը Սագըզ աղաճը քէօշէսինտէ	1		
Գալեօնճը գուլլըղը ճատտէսի, Թարլապաշը իլէ պէրապէր	1		
Թուլումպաճըլարըն սօգաղը՝ ճատտէի քէպիր իլէ պէրապէր	1		
Թագսիմ սօգաղը՝ ճատտէի քէպիր իլէ պէրապէր	1		
Ճատտէի քէպիր Սէնթ Անթօան քիլիսէսի Բիչկեահընտա	1		
Թէրէ պաշը Օթէլ Օրիանթալ բիչկեահընտա	1		
Ասմալը Մէսճիտ սօգաղը	1		
Գապրիսթան սօգաղը	1		
Նիշան Թաշը վէ Ըլըամուր	1		
Սըրա սէլվիլէր	1		
Տէֆթէրտար եօգուշը, Ագա համամը քէօշէսի	1		
Զրուսա սօգաղը Ալեօն սօգաղը քէօշէսի	1		
Սու թէրազի սօգաղը	1		
Պէյօղլու ճատտէի քէպիրինտէ Եէնի չարշը սօգաղը գարշըսընտա	1		
Եէնի չարշը սօգաղըն Ջուգուր չէշմէ գարշըսընտա	1		
Գալաթա ճատտէսի Քէօմիւրճիւ սօգաղը նէզտինտէ	1		
Պիթ բազարը Գումպարաճը սօգաղը քէօշէսինտէ	1		
Եազըճը սօգաղը Ջըգմազ սօգաղը քէօշէսինտէ	1		
Գալաթա գուլէսի մէյտանը Նէրտիվէն սօգաղը	1		
Իւքէնտէր ճատտէսի	1		
Ազապ գարու ճատտէսի Բէնչշէնպիհ բազարը գուրպինտէ	1		
Ճիհանկիր Սօրմակիր սօգաղը քէօշէսինտէ		1	
Խայրիյէ սօգաղը Ֆաիգ բաշա սօգաղընա մուգաբիլ		1	
Եօլճը գաւէ ճատտէսի Ազապ գաբուսը մահալլէսինտէ		1	
Թագսիմ մէյտանը			1
Թիւնէլ մէյտանը			1
Թագսիմտէ իթֆայէ տայրէ գըշլասը	1		
Պէշիքթաշ	1		
Սարըեարտա	1		
Պէօյիւքտէրէտէ	1		
Թարաբիատա	1		
Եէնիքէօյտէ	1		
Էմիրկէնտէ	1	1	
Պօյաճը քէօյիւնտէ	1		
Րումէլի Հիսարընտա	1		
Պէպէքտէ	1		
Արնավուտ քէօյիւնտէ Գուրու չէշմէտէ	1	2	
Օ.թաքէօյտէ	1		

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

(Պանք տը Գօնսթանթինօբըլ)

Թարաֆընտան կէլէն իլան

Տէրսաատէթ Պանգասը հիսսէտարանը՝ 1884 սէնէսի հիսապաթընը գապուլ իթմէք, Մէճլիսը իտարէնին րաբօրթօսընը իսթիմա էյլէմէք, վէ միւնհալ օլան իտարէ ազալըղը մագամլարընա եէնի իտարէ ազալարը ինթիխապընա թէչէպպիւս իթմէք իւզրէ 1885 սէնէսի ալաֆր. ապրիլին 30-ընճը բէնճշէնպիհ կիւնի էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 2տէ Գալաթատա պանգանըն մէրքէզը մախսուսընտա մէճլիսը ումումի ագտինա տավէթ օլընըրլար։

Իչպու մէճլիսը ումումիտէ պիզզաթ հազըր պուլունմագ վէ եախօտ թարաֆլարընտան վէքիլ պուլընտըրմագ արզուսընտա պուլունան հիսսէտարան՝ քէնտի հիսսէ սէնէտաթընը թարիխը իճթիմատան 15 կիւն էվվէլ պանգը մէզքիւրըն Գալաթատաքի իտարէխանէլէրինտէ վէ եախօտ Լօնտրատա օրիյէթ-Վինչէսթըր Սթրիթ սօգաղընտա 19 նումէրօտա, Բարիզտէ Լաֆայէթ սօգաղընտա 13 նումէրօտա վէ Աթինատա Սթատ սօգաղընտա մէզքիւր պանգանըն աճէնթալարընա տէբօզիթօ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

Տէրսաատէթ 26 մարտ 1885

3—1

Շիրքէթը Ումումիյէի Օսմանիյէ (Սօսիէթէ Ժէնէրալ տը լ'Ամբիր Օթօման) Պանգասը Թարաֆընտան կէլէն իլան.

Շիրքէթը Ումումիյէի Օսմանիյէ հիսսէտարանը՝ Շիրքէթը մէզքիւրէնին 1884 տէկա. 31տէ խիթամ պուլան ՆԻՐՄԻՆՃԻ սէնէսի հիսապաթընը կէօրիւպ գապուլ իթմէք վէ մէճլիսը իտարէնին րաբօրթօսընը իսթիմա էյլէմէք իւզրէ կէլէճէք մայիսըն 6|18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ պիրտէ չիրքէթը մէզքիւրէնին Գալաթատա Եէնի Գամօնտօ խանընտա վագը մէրքէզինտէ մէճլիսը ումումի ագտ իթմէյէ տավէթ օլընըրլար։

Մէճլիսը ումումի մէզքիւրտէ պիզզաթ վէ եա վէքեալէթէն հազըր պուլունմագ իսթէյէն հիսսէտարան՝ Նիզամնամէի տախիլինին 37նճի մատտէսի ահքեամընճա մայիս 6/18 թարիխինտէն 30 կիւն ագտէմ քէնտի հիսսէ սէնէտլէրինի Շիրքէթին Տէրսաատէթտէքի իտարէխանէլէրինէ վէ եախօտ Պանգը Օսմանինին Լօնտրա վէ Բարիզ աճէնթէլէրի իտարէխանէլէրինէ թէսլիմ իթմէլի տիրլէր։

Տէրսաատէթ 6|18 մարտ 1885

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Շարգի Րումէլի վալիսի հազ. րէթլերի պաշա հազրէթլէրի՝ Պուլկա. րիսթան իլէ Շարգի Րումէլի պէյ. նինտէ ախիրէն ագտ օլունան կէօմրիւք մուգավէլէսինին ֆէս. խինէ, վէ Շարգի Րումէլի կէօմ. րիւքլէրինին էմրը թէֆթիշինէ տաիր Պապը Ալիյէ էվամիրինի մէճլիսը ումումինին տաիմի գոմի. թեսինէ հէվալէ էյլէմիշ տիր ։

—Սօֆիատան իշար օլունտըղընա կէօրէ, Պուլկարիսթան հիւքիւ. մէթի՝ Րումէլի Օսմանըը չըմէն. տոֆէրլէրինին Պուլկարիսթան չը. մէնտոֆէրլէրի իլէ պիրլէշճէկ լի Նօգթայը Պուլկար գօմիսէրլէրի իլէ պիրլիքտէ թային իթմէլէրի գըմըընտա քենտի գօմիսէրլէրինի թային իթմէսինի Պապը Ալիտէն րեճա էյլէմիշ տիր ։

—Էտիրնէտէ տույունը ումու. միյէ իտարէսի՝ չէհրը մէզքիւրտէ Համիտիյէ մէքթէպի մէնֆաա. թընա քէշիտէ օլունան պիր բի. յանգօտան 1400 ղրուշ գազանմըշ իսէ տէ, մէպլաղը մէզպուրը մէք. թեպէ թէրք էյլէմիշ տիր ։

—Կիրիտտէ Րեսիմօ սանճաղըն. տա չիչէք իլլէթինտէն կիւնտէ 7—8 վէֆիյաթ վուգու պուլմագ. տա իմիշ ։

—Վէյսէլ պաշա հազրէթլէրի իլէ պիրլիքտէ Բիւրգէրինէ կիթ. միշ օլան խավէրանը Շահանէտէն վէհպի պէյ՝ տիւն Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր ։

—Մարտըն 11ինճի կիւնիւ Սէ. լանիքտէ խաֆիֆճէ պիր զէլզէլէ հիսս օլունմուշ տըր ։

—Պու սապահ Մարմարա սէ. վահիլինտէն չէհրիմիզէ 7000տէն զիյատէ գօյուն վիւրուտ իթմիշ տիր ։

—Մալիյէ միւսթէշարը Վէթէն. տօրֆ պէյ հազրէթլէրի՝ տիւշար օլտուղու խասթալըգտան էբէյի. ճէ էյիլէշմիշ օլմագլա, աթըգպա. նըն Թամսիլէսի մուճիպինճէ, գա. րիպէն Եվրօբա գաբըըճալարըն. կիտէճէք տիր ։

—Բարիզտէ պիր Թարաֆը Ա. րապճա վէ տիւկէր Թարաֆը Խա. հուտիճէ օլարագ պիր կազէթա նէշր օլընմաղա պաշլամըշ տըր ։

—Պանգը Օսմանինին Ատանա շիւպէսի միւտիրի Մ. Գրիսթման՝ չէհրը մէզքիւր ինկիլիզ Քախրի գօնսօլօս վէքեալէթինէ թաէին գըլընմըշ տըր ։

—Շէհրիմիզտէ նէշր օլընան Ալ. Բէյ Նամ Ֆարիսի կազէթասընըն իրանա տուխուլի խաճթը մէմ. նուիյէթէ ալընմասը ուգէրինէ մէզքիւր կազէթանըն Թաթիլէ մէճպուր օլտուղը մալիւմ տիր ։

Թէհէրանտա պուլունան Մօհ. սին Խան հազրէթլէրինին հիւսնը թէվասսութը ուգէրինէ մէմնուի. յէթը մէզքիւրէ պու քէրրէ իլ. ղա օլընտըղընտան, կազէթաի մէզքիւր խագըրնտա խէնիտէն նէշր օլընմաղա պաշլայաճագ տըր ։

—Տէրսաատէթտէ օլտըղը կի. պի Իզմիր վիլայէթինտէ տախի պիր տավա վէքիլի ճէմիյէթի. նին թէշքիլի հագգընտա լէտըն իսթիզան իրատէի Սէնիյէ սա. տուր իթմիշ տիր ։

—Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վիլայէթինտէ օլտըղը կիպի, Ա. տանա վիլայէթինտէ տախի պիր կաղ տէբբօսըընըն թէէսիս ու իհ. տասը խուսուսը՝ հիւքիւմէթը Սէ. նիյէտէն իսթիտա գըլընմըշ տըր ։

ՄԱՐԳԱՐ ԳՈՒԼԱԴՍԸՋԵԱՆ

Գալաթա Քէօբրիւ պաշը Ն. 33

Րումէլի չըմէնտոֆէրլէրի բի. յանգօսընըն 91ինճի գուրասը ա. լաֆր. ապրիլին 1ինճի կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիշէքիլէճէկինտէն մէյտանը Թէտավիւլէ չըգարմըշ օլտըղըրզ Ծըռնօլէրտէն միւպա. յաա իթմէք իչիւն բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզի Գալաթատա քէօբրիւ պաշընտա 33 նումէրօյը մաղազամըզա տավէթ իտէրիմ ։ Պու տէֆաքի պիրինճի իքրամիյէ՝ 600 000 վէ իքինճիսի՝ 60 000 ֆը. րանգ օլուպ, պունլարտան մաա. տա 48 Թահվիլաթ՝ պէօյիւք իք. րամիյէլէր, վէ պագը գալան 450 Թահվիլաթ տախի 400էր ֆրանգ գազանաճագ տըր ։

Պիր պիւթիւն Ծըռնօ-ին ֆիյաթը 7 պուչուգ, խաբբըընըն 5 վէ չէր. խէյինին 3 ղըշ. տըր ։ Պէր սըրա իւզըէ խանի 5 Նումէրօ պիրտէն ալմագ արզուսընտա պուլունան. լար՝ այնի նումէրօլարը հէր գու. րա քէշիտէսինտէն էվվէլ ալմագ իւզրէ ապօնէ տախի օլապիլիր. լէր ։ Թաշրալարտան վուգու պու. լան սըբարըշլար՝ քէմալը տըգ. գաթլա իճրա օլընըր ։ Պիլէթ սա. հիպլէրի՝ համիլ օլտըգլարը նու.

Մէրօլարը գազանմըշ օլուպ օլմա. տըգլարընը անլամագ իչիւն Նօմէ. րօլարա էյիճէ պագմալը տըրլար ։ գիրա բէք չօգ քիմսէլէր՝ պիր գաչ սէնէ պագմայըպ, մուախխէրնէ մաալէսէֆ իթտիքլէրինտէ, գա. զանմըշ օլտըգլարը կէօրիւլիւյօր ։

Նիմտիյէ գատար քէշիտէ օլը. նան նումէրօլարըն պիր ճէտվէլի խանըմըզտա մէվճուտ օլուպ, հէր քիմ նումէրօսըը մուայէնէ իթ. մէք իսթէր իսէ, պիր չէյ Թա. լէպ իթմէքսիզին քէմալը մէմ. նունիյէթլէ պագարըզ ։

Թաշրալարտան պիլէթ իսճրէ. թինէ մուգապիլ բօսթա բուլը տախի գապուլ օլունըր ։

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ տէբօզիթօ օլունմըշ Րումէլի տէմիր եօլլարը էսհամընըն բրօմէսալէրի՝ Գալաթա. տա Գօմիսիօն խանը գարշըսընտա Ն. 9 Հ. Ֆ. Ջօրուբեան մաղազա. սընտա սաթըլմագտա տըր ։

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէն.

Տէվաիրը պէլէտիյէճէ էմլաք վէրկիսի հագգընտա ճարի օլան գաիտէյէ թէվֆիգէն էվգաֆը Հիւմայունտան մազպութ էվգա. ֆը չէրիֆէ մուսագգաֆաթ իճա. րաթը միւթէրաքիմէսի տախի ալընմագտա ինչաաթ վէ Թա. միրաթ միսիլլիւ մուամէլաթա միւսաատէ կէօսթէրիլմէմէսի՝ պա իրատէի ալիյէ ուսուլ իթթիխազ գըլընտըղընտան, ճանիպը Խազի. նէտէն տէվաիրը պէլէտիյէյէ պի. րէր մէմուր Թաեին գըլընմըշտըր։ կերէք հինը ֆէրաղ վէ ինթի. գալտա վէ կերէք Թամիր վէ ին. չաաթտա իճարաթը միւթէրա. քիմէ քէմաքեան Նագտ ագչէ օլարագ Թահսիլ գըլընաճագ տըր. ֆագաթ էվգաֆը մազպուբէ մու. սագգաֆաթ իճարաթը միւէճ. ճէլէսինտէն 99 սէնէսի մալիյէսի ղայէթինէ գատար Թէրաքիւմ իտէն մըգտար աօղրուտան աօղ. րույա կէթիրիլիպ Խազինէյէ Թէսլիմ իտէնլէրտէն պիր բուչը Խազինէի էվգաֆա մախսուս գալէմինճէ մուսաատաջ սուրէթ վէ գօչան գապուլ օլունուպ, մաատաար Նագտ ագչէ ալընաճագ տըր. չու գատար քի, պու միւսաա. տէնին մուգատտէմա ճապիլէր Թարաֆընտան Թահսիլ օլունուպ տա անլէր զիմմէթինտէ գալմըշ օլան իճարաթա չումուլի օլմա. մըպ, հէր հալտէ Նագտէն Թահ. սիլ իտիլէճէկի կիպի, մէմուրլա. րա 100տէ 5 հիսսապը իլէ վէրիլէ. ճէք աիտաթ ճապիլէրին վէզա. իֆ վէ րուսումէ վէ Թայինաթըն. տան Թէվգիֆ վէ մահսուպ իտի. լէճէք տիր ։ Էվգաֆը մազպուբէ չիֆթլիքխաթ իճարաթընա կէ. լինճէ, 1301 սէնէսի մալիյէսի ա. ղօսթօս ղայէթինէ գատար զիմ. մէթինի Թէէտիյէ իտէճէք օլան. լարտան 3 բուչը Նագտէն իֆա օլունմագ չարթը իլէ պիրէր բու. չունըն Խազինէյէ աիտ սուրէթ վէ գօչան գապուլ օլունարագ, պու միւտտէթտէն սօնրա գալա. ճագ իճարաթըն Նագտէն իսթիհ. սալ գըլընաճաղը ճիհէթլէ, քէյ. ֆիյէթ ճիւմլէյէ մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան գըլընըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕԲԱ ԲՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 30 Մարտ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.			097-3/16
Օսմ. էսհամը աչըղտը			16-1/2
» » գարանտը			16-9/16
Միւթէֆէրրիգէ			
Իսթիգրազ	58	1ինճի	37-1/2
»	62		–
»	72	2ինճի	19-
»	65		–
»	69	3ինճի	16-1/2
»	73		
»	71		68-3/4
Օսմանլը Պանգասը			15-
Րուսիա իսթիգրազը			92-
Մըսըր տուպ. մուքթահըտէ			66-3/8
» իմթիյազլը			88-3/4
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)			64-1/2
Ռօշիլտ իսթիգրազը			84-
Մա արիսթ. էսհամը 1877			–
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ			–

Բարիզ 30 Մարտ

Ֆրանս. էսհ. 5 % Ֆր.	76-65
» » 5 1/2 %	107-30
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըղտը	16-80
» » » գարանտը	16-77 1/2
Միւթէֆէրրիգէ	
Սէրի Պ.	19-
» Ս.	16 50
» Տ.	–
Րումէլի չըմէնտոֆէրի	43-75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	–
Օսմ. Պանգասը	578-75
Գրէտի Լիոնէ	517-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1307-50
Լիօն ազսիօնը	1242-50
Սուէյշ ազսիօնը	1990-
Րուսիա 5 % 1877	97-
Իթալիա էսհամը	95-37 1/2
Մօսր Ֆօնտ. մուքթահըտէ	337-50
Խունան 5 % 1879	347-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-35

Վիէննա 30 Մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	124-80
Րումէլի չըմէնտոֆէրի	22-

ԳԱԼԱԹԱ ԲՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. ումումիէ տիւն ագշ. գար.		18-14
Պու սապահ աչըլըշը		18-18
Մըսըր մուքթահըտէ. գար.		75-20
Պու սապահ աչըլըշը		74-
Սէրի Ա.		33- 0
» Պ.		19-20
» Գ.		18-16
Րումէլի չըմէնտոֆէրի		45-50
Աշչէ Փաիզի		7-
Րէժօր	Դրշ.	–
Հէվալէսի		32-1/2

ՊԱՆԳԱ ԱԶՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-02
Օթամպօլ պանգասը	5-20
Օսսիէթէ ժէնէրալ	5-16
Թրամվայ	2-77 1/2

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ. տան		Դշ. Բր.
Ճէյաղ մէճիտիյէ ֆարգը		107-
Մէթալիք	»	98-20
Պէշլիք	»	102-30
Ալթըլըգ	»	102-20
Զաղըր	»	800-
Գայմէ		3500-
Ինկիլիզ լիրասը		110-04
Ֆրանսըզ ալթունը		87-24
Բօյ		90-08
Գրէմիզ ալթունը		51-15
Ֆարգօն գայմէսի		9-

ԻԼԱՆԱԹ

Պաշչէ գաբուսընտա քէաին Եէնի Ճամի չէրիֆի ավլուսը իլէ Շահզատէ վէ Սուլթան Ահմէտ ճամի չէրիֆլէրի ավլուլարընտա խէվմը մախսուսլարընտա քիւշատ օլընան բազարլար րուսումը պիլ. միւզայէտէ լիրաի Օսմանի 100 ղր. հիսսապը իլէ 49 500 ղրշ. պէտէլ իլէ Թալիպի իւզէրինտէ Թէգար. րուր իթմիշ, վէ իշպու չէհրը մարթըն 20նճի չարշէնպիհ կիւնի իհալէսի իճրա օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն խէվմը մէզ. քիւրտէ սաաթ 10ա գատար 100տէ 20 նիսպէթինտէ բէյ ագչէլէրիյլէ պէրապէր Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումի. յէ իտարէսինէ կէլմէլէրի Թէք. րար սուրէթը մախսուսէտէ իլան օլընըր ։

18 մարտ 301

Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէ. Թի ալիյէսինին սէնէ 98 վէ 266 նումէրօյը իլամ մուճիպինճէ միւ. թէվէֆֆա Մավրիտի զիմմէթինտէ մահքիւմընպիհ մաթլուպը օլան մէպալիղը մալումէնին Թէավիյէսի զըմնընտա մէտռունը մումաիլէ. հին միւթէվէֆֆա վալիտէսի Բա. լու գատընտան ինթիգալէն Զար. չըի քէպիրտէ Ալէմշահ սօգա ղընտա ճանիպը խէսարտա 14 նու. մէրօլու 15ինճի չուհաճը հազըր. ճը կէտիկինտէ միւթէսարրըֆ օլ. տուղը բուպ հիսսէի չայիասը իլէ Սամաթիա ճիվարընտա Հաճճէ Գատըն մահալլէսինտէ սարրաֆ Յակովբ սօգաղընտա 14 նումէրօ. լը մէյխանէ արսասը իլէ մահալը մէզքիւրտէ Բուլճը Ենովք սօ. գաղընտա 20 նումէրօլու մէյխա. նէնին էյհաճ Մուսթաֆա էֆ. վէ Ապտիւլրահման էֆ. վաց ֆիլարըն. տան պիւթիւն միւլքլէրինին նըսֆ հիսսէի չայիալարը մարիսը իլան. տէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթ իթտի. րիլէճէկի՝ Պէյօղլու Պիտայէթ մահ. քէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճա. նիպինտէն իլան օլունուր ։

9 մարթ 301

Շէհրը հալը Նիհայէթինտէ ի. հալէլէրի իճրա գըլընմագ իւզրէ Ատա Բազարը գազասընըն 300 սէ. նէսի աշար մալընտէն օլուպ գա. զաի մէզքիւր տախիլինտէ Ագխա. զը անպարընտան 12000 վէ Սան. տըգ անպարընտան 3000 քի հէ. ման 15000 չինիք մըսըր մահսուլի. ճէ վէ պուրաճա չուրութը մա. լումէսիյլէ միւզայէտէյէ չըգարըլ. տըղընտան, Թալիպ օլանլարըն քէֆիլլէրիյլէ պէրապէր Շէհր է. մանէթը ճէլիլէսինտէ գօմիսիօնը մախսուսընա միւրաճաաթ էյլէ. մէլէրի ։

16 մարթ 301

Մ. Պ. Մօսայանըն Ֆրանսա տէվ. լէթի Թէպաասընտան Մ. Միրապլ Շամպօյա օլան տույունը մահքիւ. մէսինին Թէսվիյէսի իչիւն Գալա. թատա Մէտրէսէ սօգաղընտա 27 նումէրօլու մաղազասընտա մահ. ճուզ պուլունան 143 Թօբ բօթին ամթարը վէ 142 Թօբ րէնքլի վէ րէնքսիզ բօթին լասթիքի վէ 50 Թօբ գարամանտօլ վէ 123 տէսթէ քէչի տէրիսի վէ 16 տէսթէ բու. ղէն սախթիյան վէ 1400 մէթրօ Թէրլիք ամթարը Թարիխը իլան. տէն իթիպարէն 3 կիւն սօնրա միւզայէտէսինէ պաշլանըլարագ, չէհրը հալը րումինին 27 չարշէն. պիհ կիւնիւ սաաթ 6 տան 10 ա գատար մահալը մէզքիւրտէ մէզ. պուր մաղազատա ղուհուր իտէ. ճէք միւշթէրիսինէ սաթըլաճա. ղընտան, իշպու մէզպուր մէզ. կուրլէրի խէվմը մէզքիւրտէ Թարիխ ճարի օլանլարըն Թէքրար Թէքրար մաղազատա հազըր պուլունմալարը պու. լունտուղու իլան օլունուր ։

19 մարթ 301

Էմլաք Նում.	Բապ	Քիրայի սէնէվի	
Դիւքեան	Բապ	Կէլիրի	
3	1	360	»
4	1	360	»
10	1	360	»
11	1	480	»
12	1	480	»
14	1	600	»
..	1	1440	լօգանթա վէ գահվէ

19 ֆէվգանի 360 ղուր

Զուգուր Զէնմէտէ Մօլլա Փիւս. Թէլ մահալլէսինտէ Թաշ խան տէ. րունի ։

Սիրքէճի իսքէլէսի ճատտէսին. տէ ճամի չէրիֆ իթթիսալինտէ պիլա նումէրօ քիրէճ մաղազասը, Մահմուտ բաշատա Սուլթան հա. մամը ճիվարընտա, լօգանթա վէ գահվէ, քիրասի սէնէվի 3600 ։

Ճէննէթմէքեան Սուլթան Մուս. թաֆա Խան հազրէթլէրի էվգա. ֆը չէրիֆէլէրինտէն Լալէլիտէ Զուգուր Զէնմէտէ Մօլլա Փիւս. թէլ մահալլէսինտէ Թաշ խան տէրունինտէ քեաին պալատա մու. հարրէր Նումէրօլար իլէ օտալար վէ լօգանթա վէ գահվէ մահալլի իլէ Սիրքէճի իսքէլէսի ճատտէ. սինտէ ճամի չէրիֆ իթթիսալին. տէ քիրէճ մաղազասը վէ Մահ. մուտ բաշատա Սուլթան համամը ճիվարընտա քեաին լօգանթա վէ գահվէ մահալլէրինին 1301 սէնէի մալիյէսի մարթը իպթիտասըն. տան իթիպարէն պիր վէ իքճա. պընա կէօրէ 2 վէ 3 սէնէլիքլէրի պիլ միւզայէտէ Թալիպլէրինէ ի ճար իտիլէճէկլէրինտէն, մէզքիւր օտալար վէ սաիրէնին իսթիճա. րընա Թալիպ պուլունանլարըն իշ պու չէհրը մարթըն 19 րնճը սալը կիւնիւնտէն չէհրը մէզքիւրըն 23 ինճիւ բազար կիւնիւնէ տէկին 100 տէ 20 նիսպէթինտէ բէյ ագ. չէլէրիյլէ պէրապէր էվգաֆը Հիւ. մայուն Խազինէի ճէլիլէսի վարի տաթը ումումիյէ իտարէսինէ կէլ. մէլէրի իլան օլընըր ։

18 մարթ 301

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ
ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՇՎԱՐՁըն

ԹԻՐԹԻՊԱԹԸ ԹԸՊՊԻՑԷՍԻ

Պէյօղլունտա Թընէլ իթթիսալինտէ

Էօյլէտէն էվվէլ ալաֆրանկա սաաթ 8տէն 10ա վէ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 2-էն 5է գատար իճրա օլունըր։

Հավասը Թապիիյէ վէ Թախֆիֆ իտիլմիշ օտա ։ Թօզ ալէթի վէ պուխար վասըթասիյլա իլաճ խուքթաւուլմաղա մախսուս օտա ։

Աղճիյէր, պողազ վէ պուրուն խասթալըգլարը վէ պախուսուս էսկիմիշ կէօյիւս նէզլէսի (պրօնշիթ գրօնիք), տըզնէֆէս, սէս գըսըգլըղը վէ հիւն. նագ (գրուբ), սըրը, սինիր խասթալըգլարը, քէօթիւրիւմլիւք, սարա, կիզլի խասթալըգլար, գաթ վէ սաիրէ՝ էլէքթրիգ վասըթասիյլա Թէտավի օլունըր։

Ն. 14 Օ ԲՕՆ ՆԷՕՅ Ն. 14

Եսքի վէ մէշհուր էսէն պէյաղ էշեա տիւքեանը.

Իշպու մաղազանըն սահիպի՝ պու քէրրէ եաղ մէվսիմի իչիւն պիրինճի մօտա օլարագ միւթէնէվվի հազըր էշյալար ճէլպ իթ. միշ օլտուղընը բաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէր ։

Էն մէրագլը միւշթէրիլէրի պիլէ մէմնուն իթմէք իչիւն Թէ տարիքը լազըմէ իթթիխազ գըլընտըղը կիպի, սահիպը մաղազա միւշթէրիլէրինի պիւճիւմլէ չարթլարընը մէվզուի իճրայէ վազ իտէ. ճէկմէք իչիւն հէր նէվի ֆէտաքեարլըղը իճրա էյլէմիշ տիր ։

ՆԷՖԱՍԷԹ, ՏԱՅԱՆԸՔԼԸՔ ՎԷ ՈՒՃՈՒԶԼԸՔ

Հէր քիմ բէյ իւլ այն կէօրիւպ Թաստիգ իթմէք իսթէր իսէ, Գալաթատա Եէնի Ճամի սօգաղընտա Թիւնէլին խանընտա 14 նումէրօտա Եէնի աչըլան մաղազայա Թէշրիֆ իտէպիլիր ։

ՖԱՆԷԼԱ, ԲԻԼԺԷՐԻ, ԻՆԿԻԼԻԶ, ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԷ ՕՐԳԸԵԼՕՆԱ ՄԱԼԼԱՐԸ

ՑՕՑԵՍԻ ԼԱՑԻՔ ՄԻԽՔԷՅԷԼ

ՀԻՐԱՆԵՆԵՐՈՒՆ ԾԱՂԿԱՓՈՒՇԸ.

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՑՈՂ, ՄԱՔՐՈՂ ԳՈՑՆԸ, ՄԱՐՄՆՈՅ ԾԱՂԿԱՓԹԻԹ, ՄԱՐՄՆՈՅ ԹԱՐՄ։

Ընգամուան մը փորձը պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամեն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ ։ Առաջին անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուընները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ ։ Այսպիսի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ ։ Ընհետ կ՚ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամեն բրտութիւն և բծաւորութիւն ։ Եւ աս ամեն բանով՝ անկարելի կ՚ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եօրք ։ Առվաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով ։

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գանծիւք պիրատէրլէրին ինկիլիզ էճզախանէսինտէ վէ Եիւքսէք գալտըրըմտա Էտմօն Գարուանանըն ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունուր ։

ՍՊԷՍԻՖԻԳ ՐԷՅՆՕԼՏՍ

ՆԻՔՐԻՍ ԻԼԼԷԹԻՆԷ ԳԱՐՇԸ ԻԼԱՃ

Պու իլաճըն սահիպի՝ կերէք քէնտի վէ կերէք սաիր նիւզլէրճէ քիմսանէլէր իւզէրինտէ իճրա իթտիկի Թէճրիւպէլէր աչէսինտէ մուալիճէի մէզքիւրէնին խարարըղընը իսպաթ իթմիշ տիր ։ Պու Թէճրիւպէլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, պու իլաճ նիքրիս խասթալըգլարընը տէֆ իթտիքտէն մաա. տա, սաֆրայը Թէմիզլէյէճէք վիւճուտա ումումէն պիր սըհհաթ վէ հայաթը Թազէ վէրիր վէ պէօյլէճէ միյտէյի գուվվէթլէտիպ, իշթահը աչար, պաշտա օլան աղըրլըղը սավուշտուրըր, գանը Թէմիզլէյիպ Թազէլէր, վէ սօրպիթ խասթալըգլարընա գարշը բէք պէօյիւք խըտմէթլէրի մէպզուլ իտէր ։

Իշպու իլաճըն սահիպի խիրմի սէնէյի միւթէճավիզ պիր միւտտէթտէ չէքտիպ պիր նիքրիս խասթալըղը հէքիմ, սէնէ. տէն սէնէյէ տիւշէրէք էն աղը իքի այ վէ չօգ տէֆա 9 այ էվինտէն չըգարը հըգմամագա մէճպուր օլտուղը կիպի, մու. ախխարէն պիւթիւն պըղլարը չէքիտ աղըրլար իչինտէ խա. Թաղընտա կէչիրմիշ, վէ այագընը հէրէ գօյըպ գատա, Թայա. նըլմազ աղըրլար հիսս իթմիշ իչիւն, 7 սէնէ այագընը հէրէ պասամամըշ իսէ տէ, պու իլաճը իսթիմալ իտէլիտէն պէրու մէմուլին ղայրը օլարագ վիւճուտը էյիլէշմիշ վէ հիչ պիր աղ. րը տույմագսըզըն այագլարընը հէրէ վուրմագա պիլէ պաշ. լամըշ տըր ։

Պու իլաճտան խալըղըզ պիր տօզ ալընսա, պիր գաչ սա. աթ զարֆընտա էն զօրլու նիքրիս վէ խա սըղը աղըրլարը տէֆ օլուր, լաքին էկէր պու աղըրլար ուզուն սիւրէն վէ ինֆիլաէթլէնէն սօյտան իսէ, մէզքիւր իլաճ 2–3 տէֆա տա. հա ալընընճա Թէքմիլ աղըրլար բիւրբաք օլուր, վէ գուվ. վէթ կէլիպ վիւճուտ սաղլանըր ։

Սահիպը մուալիճէ թէճրիւպէ պէյանըյա կէօրէ, էկէր նիքրիս վէ խա սըղընըն պիրինճի նիշանէլէրի կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ մէզքիւր իլաճ միւրաճաաթ օլունուր իսէ, պու իլլէթլէրտէն բէք ազ ատամ խաթադա տիւշմէկէ մէճպուր օլաճագ տըր. պու իլաճ վագթընտա ալընըր իսէ, իլէթի օ տէրէճէ չար ազ տէֆ իտէր քի, միւպթէլա օլան քիմսէնէ՝ քէնտի իւզէրինէ պէօյլէ պիր խասթալըգ աճապա սահիհէն կէլմ՞յօր մը իտի տէյու շիւպհէ իտէր ։

Պու իլաճ չօգ նամ գազանըպ բէք չօգ տա սաթըլտըղը իչիւն պիր խայլի էշխաս անըն գալպընը խարմըշ օլտուգլարընտան, սաղ իլաճըն սահիպի Մ. Րէյնօլտս՝ պու պապտէ էհալիյի պաշգա տիւրլիւ Թէմին իտէմէյիպ, անճագ էկէր քէնտի իլաճընտան սահիհէն ֆարգ պիր իլաճ իճատ օլունուր իսէ, անը հէր հալտէ էհալիյէ Թավսիյէ իտէճէկի. նի վատ իթմէքտէ, վէ նիքրիս վէ սըղը իլլէթինի անիտէ կէչիրմէք իչիւն չիմտիլիք քէնտի իլաճընտան ֆարգ վէ խա. բար պիր իլաճ օլմատըղընը Թէէմինէն պէյան էյլէմէքտէ տիր ։

Պու իլաճ միյտէ պօզ իքէն ալընմալը, վէ գօզուսը աղըր օլմատըղընտան, իչինէ պիր չէյ գարըշտըրըլմամալը վէ խախօտ ճիւզի պիր չէյ գարըշտըրըլմալը տըր ։

Շիշէսինտէ խէտի տիրհէմ մէվճուտ օլուպ, պէհէր տիրհէմի 60 տամլա տըր ։

Գատընլար վէ բէք զիյատէ զայըֆ օլան քիմսէնէլէր՝ էվվէլա 40 տամլա ալմագա պաշլայըպ, էկէր Թէէսիր իթ. մէզ իսէ էօյլէյէ արթըրմալը, վէ պէօյլէճէ տէվամ իլէ իքթիզա կէօրէ 120 տամլայա խանի իքի տիրհէմէ գատար չըգարմալը տըր ։

Վիւճուտը օրթա գուվվէթտէ օլան վէ աղըրըը բէք չէտիտ պուլունան քիմսանէլէր՝ էվվէլա 60 տամլա խանի պիր տիրհէմ ալըպ 180 տամլայա գատար արթըրապիլիրլէր. անճագ տամլա՝ ազտան պաշլայըպ, Թէէսիրինէ կէօրէ ար. Թըրըլըպ էքսիլտիլէճէք տիր ։

Էկէր սըղը բէք չէտիտ օլուպ չօգտան պէրու տէ մէվճուտ իսէ, խալընըզ օ զէման իքի Թօզ տան զիյատէ ալմագ իգթիզա իտուպ, իքի իքի հաֆթա հէր կէճէ 20տէն 30 տամլայա գատար ալմագ լազըմ կէլիր ։ Միյտէտէ Թաշ քէսիլէն չէյ նէմէքտէն վէ միւսքիրաթ իչմէքտէն սագընմագ էյի տիր ։

Նիքրիս իլլէթինէ գարշը օլան ՍՊԷՍԻՖԻԳ ՐԷՅՆՕԼՏՍ նամ իլաճ սաթըն ալընտըգտա, չիչէնին իւզէրինտէ Րէյնօլտս իսմի իլէ չիշէյէ խաբըշտըրըլմըշ Թալիմաթընը պասան Լավարս վէ Տարր նամ մաթպաաճըլարըն իսմի պուլունմասընա տիգգաթ օլունմալը տըր ։

Շիշէսի 2 չիլին 6 բէնիս վէ 4 չիլին 6 բէնիս տիր ։

Պէյօղլունտա Թօբտան վէ Կերէք պէրատէրլէրին մաղազալարընտա, Գալաթատա Պօսպօրօս էճզախանէսինտէ, ... Գալաթատա գապանճըլար 93 իլէ 97 նումէրօլու ՍՄԻՍՍ ԻՆԿԻԼԻԶ ՄԱՂԱԶԱՍԸնտա, ... պուլունուր ։

ԷՏՄՕՆ ԳԱՐՈՒԱՆԱ...

Միւրաճաաթ օլունմալը տըր ։